Dosarul nr. 3-4181/2024
2-24107659-12-3-25092024

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

20.10.2025 mun. Chişinău

Judecătoria Chișinău (sediul Rîşcani)
Instanța compusă din :
Președintele ședinței, judecător specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ Igor Barbacaru
Grefier Versavia Șumilin

examinând în ședință publică, acțiunea de contencios administrativ înaintată de către Petru Prisăcaru împotriva Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, cu privire la obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil solicitat,

c o n s t a t ă:

La 25.09.2024, Petru Prisăcaru s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Agenției de Intervenții și Plăți pentru Agricultură, solicitînd :

- Obligarea Agenției de Intervenții și Plăți pentru Agricultură, să emită actul administrativ individual favorabil, ordin cu privire la acordarea reclamantului a ajutorului umanitar de motorină, conform cuantumului prejudiciului ce l-a suferit în urma secetei din anul 2022.

În motivarea acțiunii a invocat reclamantul următoarele : la 12 martie 2024, a înaintat o cerere prealabilă către pârât în care a invocat că la 06.09.2022, în legătură cu seceta care a avut loc și pentru a constata pagubele cauzate de această calamitate pentru culturile agricole pe care le-a cultivat, a fost petrecută o inspectare a acestor culturi de către o comisie în componența primarului s.Manoilești, r-l Ungheni, inginerul cadastral al primăriei, specialistului principal al Direcției agricultură a r-lui Ungheni, a unui consilier local, cu prezența reclamantului.

Au fost inspectate 6,7 ha de floarea soarelui.

Menționează reclamantul că Comisia a constatat că a fost compromisă producția de floarea soarelui în valoare de 118750 lei.

Actul dat a fost înregistrat în cancelaria Primăriei s.Manoilești, r-l Ungheni, sub nr.184 la 06.09.2022 și la Direcția Situații Excepționale sub nr.1227 la 13.09.2022.

Prin Hotărârea Guvernului nr.603 din 14.08.2023, s-a aprobat Regulamentul privind stabilirea cuantumului de motorină din ajutorul umanitar extern, destinat suportului agricultorilor afectați de seceta din a.2022.

Invocă reclamantul că urma ca să fie anunțat cine, cum și când îi va acorda acest ajutor.

Până la momentul depunerii cererii prealabile, nimeni nu i-a explicat modalitatea și procedura de primire a acestor despăgubiri, cu toate că a înțeles de la alți agricultori că ei au fost înștiințați și introduși în lista pentru acordarea despăgubirilor.

Cine sunt factorii de decizie care urmau a-i explica modalitatea primirii acestor depăgubiri, nu a știut. De ce dacă actul de constatare a producției compromise de secetă a fost expediat la Primăria s.Manoilești, r-l Ungheni și la Direcția Situații Excepționale, iar dosarul său de pagube se află la AIPA, până la momentul depunerii cererii prealabile, nu a fost înștiințat despre modalitatea primirii acestui ajutor ?

Reieșind din cele expuse sus, a solicitat, conform art.162-164 Cod administrativ, de la pârât de a emite un ordin cu privire la acordarea ajutorului umanitar de motorină, conform cuantumului prejudiciului ce l-a suferit reclamantul în urma secetei din a.2022.

Susține reclamantul că nu a primit nici un răspuns în termen legal, de aceea s-a deplasat la sediul pârâtului și la data de 22.08.2024 i s-a eliberat un răspuns la cererea sa, totodată funcționarul AIPA a indicat cu pixul, precum că acest răspuns a fost eliberat suplimentar, dar așa și nu a înțeles reclamantul de ce, doar până atunci nu a primit nici un răspuns de la ei.

În acest răspuns i s-a adus la cunoștință că reclamantul este vinovat de faptul că nu a fost inclus în lista beneficiarilor de ajutorul umanitar extern, destinat suportului agricultorilor afectați de seceta din a.2022, deoarece anunțul de deschidere a apelului privind recepționarea cererilor, cât și regulamentul privind cuantumul de motorină din ajutorul umanitar extern au fost publicate la 25.08.2023 în Monitorul Oficial nr.328-331 cât și pe pagina web ale Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare și AIPA.

Consideră reclamantul acest răspuns drept o bătaie de joc și o încercare de a transfera vina de pe sine pe persoana reclamantului și a scăpa de orice responsabilitate.

În așa mod, din vina pârâtului nu a fost înștiințat de modalitatea primirii acestui ajutor, deoarece dosarul său cu privire la pagubele ce i s-au adus cu seceta din a.2022 se află și s-a aflat la pârât, care urma de a anunța toți potențialii beneficiari de a aplica la modalitatea legală de a primi acest ajutor.

Notând prevederile art.art.189, 209 Cod administrativ, solicită reclamantul admiterea acțiunii și emiterea ordinului cu privire la acordarea reclamantului a ajutorului umanitar de motorină, conform cuantumului prejudiciului ce l-a suferit în urma secetei din anul 2022.

Pîrîtul – Agenția de Intervenții și Plăți pentru Agricultură, la 26.03.2025 a depus referință aferentă cererii de chemare în judecată, solicitând respingerea acțiunii ca fiind inadmisibilă și neîntemeiată (f.d. 19-22).

În ședința de judecată de examinare şi soluţionare în fond a acţiunii, reclamantul Petru Prisăcaru și reprezentantul său, avocatul Vasile Lupu, au solicitat admiterea acțiunii.

Reprezentantul pârâtului Agenția de Intervenții și Plăți pentru Agricultură, în ședința de judecată nu s-a prezentat, însă prin referința prezentată, a solicitat examinarea cauzei în procedură scrisă, fără prezența sa, motiv din care, instanța, în temeiul art.218 lit. d) Cod Administrativ, a dispus soluționarea acțiunii în lipsă.

Examinînd cererea de chemare în judecată, audiind explicațiile părților, cercetînd probele anexate la dosar în ansamblu şi interconexiunea lor, studiind normele legii aplicabile, instanţa de judecată conchide că aceasta este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, din următoarele considerente.

În privința admisibilității acțiunii în contenciosul administrativ instanța de judecată reține următoarele.

În condițiile speței, instanța constată că reclamantul solicită obligarea autorității pârâte să emită actul administrativ individual favorabil, ordin cu privire la acordarea ajutorului umanitar de motorină, conform cuantumului prejudiciului ce l-a suferit în urma secetei din anul 2022.

Conform art. 17 Cod Administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

În temeiul art. 39 alin. (1) şi (2) Cod Administrativ, controlul judecătoresc al activităţii administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit. Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

Conform art. 189 alin. (1) şi (2) Cod Administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ. O acţiune în contencios administrativ poate fi înaintată şi atunci când autoritatea publică nu a soluţionat în termen legal o cerere.

Art. 206 Cod Administrativ, prevede că, (1) O acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare); b) obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare); c) impunerea la acţiune, la tolerare a acţiunii sau la inacţiune (acţiune în realizare); d) constatarea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic ori nulităţii unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acţiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acţiune de control normativ).

Potrivit art.208 Cod administrativ, (1) Până la înaintarea acţiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepţiile prevăzute de lege. (3) Dacă procedura prealabilă nu este prevăzută de lege, acţiunea în obligare se admite numai în cazul în care reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere de emitere a actului administrativ individual. (4)_O acţiune în realizare se admite numai dacă reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere prin care a solicitat realizarea, tolerarea sau omiterea unei acţiuni.

Potrivit art. 209 Cod Administrativ, (1) Acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la:

a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluţionarea acesteia;

b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin.(1) referitoare la nesoluţionarea în termen se aplică corespunzător.

Cu referire la procedura prealabilă, instanța remarcă că, reclamantul la cererea de chemare în judecată a anexat cererea depusă anterior la autoritatea publică competentă de emitere a actului administrativ individual, și anume cererea din 12.03.2024, prin care a solicitat emiterea ordinului cu privire la acordarea ajutorului umanitar de motorină, conform cuantumului prejudiciului ce l-a suferit.

Cu referire la temeiul de inadmisibilitate invocat de către autoritatea pârâtă pe motivul neînregistrării cererii prealabile la AIPA, se reține că reieșind din răspunsul AIPA nr.113/04 din 15.02.2024, rezultă că reclamantul a adresat anterior la AIPA un demers cu nr.284 din 06.02.2024, astfel cum prescrie art.208 alin.(3) Cod administrativ (f.d.9).

Prin urmare, instanța consideră că motive de inadmisibilitate în conformitate cu prevederile art. 207 alin. (2) Cod Administrativ, nu se regăsesc.

În privința temeiniciei acțiunii în contenciosul administrativ instanța de judecată reține următoarele.

Materialele cauzei denotă că, potrivit actului de constatare a pagubelor cauzate culturilor agricole de calamitățile naturale, întocmit de Comisia în componența : primarului com.Mănoilești, Grosu Valentina; inginer cadastral Popa Alexei, specialist principal Direcția Agricultură r-l Ungheni, Lupu Rodica; consilier local, Căniță Andrei și Prisăcaru Petru, au constatat compromiterea culturilor de floarea soarelului cauzată de seceta anului 2022 în cantitate de 6,7 ha cu gradul de afectare 85% (f.d.8).

Reieșind din răspunsul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură nr.113/04 din 15.02.2024, în contextul demersului reclamantului nr.284 din 06.02.2024, Agenția a comunicat că prin Hotărârea Guvernului nr. 603 din 14.08.2023, s-a aprobat Regulamentul privind stabilirea cuantumului de motorină din ajutorul umanitar extern, destinat suportului agricultorilor afectați de seceta din anul 2022 (în continuare - Regulament), publicat la data de 25.08.2023 în Monitorul Oficial nr. 328-331 art. 734. Regulamentul stabilește modul de determinare a cuantumului cantitativ de motorină destinat compensării parțiale a pierderilor suferite de fermieri pentru recolta anului 2022, ca urmare a înregistrării secetei la culturile de fitotehnie. Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare a aprobat prin ordin anunțul de deschidere a apelului privind recepționarea cererilor, termenul-limită de depunere a cererilor fiind 30 septembrie 2023. A menționat că, anunțul de deschidere a apelului privind recepționarea cererilor, cât și Regulamentul, au fost publicate pe paginele web oficiale ale Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare și Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (f.d.9).

Cadrul normativ general.

Conform art. 53 din Constituția Republicii Moldova, persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptăţită să obţină recunoaşterea dreptului pretins, anularea actului şi repararea pagubei.

Conform art. 3 Cod Administrativ, legislaţia administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activităţii administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor şi a libertăţilor prevăzute de lege ale persoanelor fizice şi juridice, ţinându-se cont de interesul public şi de regulile statului de drept.

Conform art. 6 Cod Administrativ, procedura administrativă este activitatea autorităţilor publice cu efect în exterior, îndreptată spre examinarea condiţiilor, pregătirea şi emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condiţiilor, pregătirea şi încheierea unui contract administrativ sau examinarea condiţiilor, pregătirea şi întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică. Emiterea unui act administrativ individual, încheierea unui contract administrativ sau întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică sunt părţi ale procedurii administrative.

Conform art. 10 alin. (1) Cod Administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art. 11 Cod Administrativ, actele administrative individuale pot fi:

a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat;

b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel.

Destinatarul unui act administrativ individual este doar persoana către care actul administrativ se îndreaptă. Terţii, ale căror drepturi sunt afectate de actul administrativ individual, nu sunt destinatarii acestuia.

Un act administrativ de acordare periodică a prestaţiilor materiale sau băneşti este un act administrativ individual prin care o astfel de prestaţie se acordă pentru un număr determinat sau nedeterminat de perioade succesive.

Conform art. 16 Cod Administrativ, dreptul discreţionar al autorităţii publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluţii posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziţie legală. Exercitarea dreptului discreţionar nu permite desfăşurarea unei activităţi administrative arbitrare.

Conform art. 17 Cod Administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art. 18, 19, 20 Cod Administrativ, Interesul public vizează ordinea de drept, democraţia, garantarea drepturilor şi a libertăţilor persoanelor, precum şi obligaţiile acestora, satisfacerea necesităţilor sociale, realizarea competenţelor autorităţilor publice, funcţionarea lor legală şi în bune condiţii. Cererea prealabilă este instituţia care oferă o cale de soluţionare prejudiciară a litigiilor administrative. Dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform art. 21 Cod Administrativ, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente trebuie să acţioneze în conformitate cu legea şi alte acte normative. Exercitarea atribuţiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. Autorităţile publice şi instanţele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor şi a libertăţilor persoanelor decât în cazurile şi în condiţiile expres stabilite de lege.

Conform art. 22 Cod Administrativ, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor. Faptele deja cunoscute autorităţilor publice sau instanţelor de judecată competente, faptele general notorii şi faptele prezumate în virtutea prevederilor legale nu necesită a fi probate, până la proba contrarie.

Conform art. 30 Cod Administrativ, autorităţile publice nu pot întreprinde măsuri cu efect retroactiv, cu excepţia cazurilor prevăzute de lege. Autorităţile publice nu pot întreprinde măsuri care să afecteze situaţiile juridice definitive sau drepturile dobândite, decât în situaţii în care, în condiţiile stabilite de lege, acest lucru este absolut necesar pentru interesul public.

În concordanță cu art. 31 Cod Administrativ, actele administrative individuale şi operaţiunile administrative scrise trebuie să fie motivate.

Conform art. 118 Cod Administrativ, motivarea este operaţiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esenţiale de drept şi de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreţionare trebuie să poată fi recunoscute şi punctele de vedere din care autoritatea publică a reieşit la exercitarea dreptului discreţionar. Motivarea trebuie să se refere şi la argumentele expuse în cadrul audierii.

Motivarea completă a unui act administrativ individual cuprinde:

a) motivarea în drept – temeiul legal pentru emiterea actului administrativ, inclusiv formele procedurale obligatorii pe care se bazează actul;

b) motivarea în fapt – oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv modul de exercitare a dreptului discreţionar, dacă este cazul;

c) în cazul actelor administrative defavorabile – o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigaţii, probe, audieri, opinii ale participanţilor contrare conţinutului final al actului etc.

Motivarea completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual şi condiţionează legalitatea acestuia.

Motivarea nu este obligatorie în cazul în care:

a) autoritatea publică admite o petiţie în totalitate fără ca prin decizia de soluţionare a ei să fie afectate drepturile sau interesele legitime ale altor persoane;

b) acest lucru este prevăzut expres de lege; sau

c) autoritatea publică emite acte administrative individuale de acelaşi fel într-un număr mai mare sau automatizat şi, conform circumstanţelor de fapt ale cazului în parte, nu se cere o motivare.

Conform art. 137 Cod Administrativ, în exercitarea dreptului discreţionar atribuit, autorităţile publice trebuie să acţioneze cu bună-credinţă în limitele legal stabilite şi cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul.

Daca autoritatea publică poate decide discreţionar şi doar una din mai multe consecinţe juridice este legală, atunci dreptul discreţionar al autorităţii publice se reduce la alegerea consecinţei juridice/soluţiei legale.

Stările de fapt identice în esenţă se tratează identic. O tratare neidentică a două stări de fapt identice se admite numai dacă există un motiv obiectiv.

Dacă într-un caz autoritatea publică şi-a exercitat dreptul discreţionar într-un anumit mod, atunci în cazuri similare ea este obligată să îşi exercite dreptul discreţionar în acelaşi mod. Această regulă nu se aplică dacă autoritatea publică intenţionează să îşi schimbe în viitor practica de exercitare a dreptului discreţionar în cazuri similare.

Conform art. 189 alin. (1) Cod Administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

În conformitate cu art. 225 Cod Administrativ, instanţa de judecată nu este competentă să se pronunţe asupra oportunităţii unui act administrativ.

Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreţionar se limitează la faptul dacă autoritatea publică:

a) şi-a exercitat dreptul discreţionar;

b) a luat în considerare toate faptele relevante;

c) a respectat limitele legale ale dreptului discreţionar;

d) şi-a exercitat dreptul discreţionar conform scopului acordat prin lege.

În cazul în care au fost emise acte administrative individuale şi normative referitoare la securitatea naţională a Republicii Moldova, la exercitarea regimului stării excepţionale, la măsurile de urgenţă luate de autorităţile publice în vederea combaterii calamităţilor naturale, a incendiilor, a epidemiilor, a epizootiilor şi a altor fenomene similare, instanţa de judecată poate fi sesizată doar pentru exercitarea controlului următoarelor circumstanţe:

a) existenţa situaţiei excepţionale la data la care a fost emis actul;

b) competenţa autorităţii publice de a emite actul;

c) existenţa interesului public care justifică emiterea actului administrativ;

d) imposibilitatea efectivă a autorităţii publice de a emite actul în condiţii obişnuite.

Alte limitări ale examinării judiciare în cauzele de contencios administrativ sunt reglementate expres prin legi speciale.

Cadrul normativ special.

Conform art. 5 al Legii cu privire la subvenţionarea în agricultură şi mediul rural nr. 71 din 31.03.2023, Reglementarea activităţii de subvenţionare în agricultură şi mediul rural şi realizarea acesteia au la bază următoarele principii : a) previzibilitatea şi stabilitatea normelor juridice; b) transparenţa decizională; c) eficienţa bazată pe argumente economico-financiare şi pe indicatori; d) continuitatea proceselor de susţinere a dezvoltării agriculturii şi mediului rural; e) asumarea responsabilităţilor de către subiecţii subvenţionării; f) rezonabilitatea costurilor.

Conform art. 14 al Legii nr. 71 din 31.03.2023, Agenţia de Intervenţie şi Plăţi pentru Agricultură (în continuare – *Agenţie*) este o structură organizaţională din sfera de competenţă a Ministerului Agriculturii şi Industriei Alimentare, responsabilă de gestionarea şi controlul Fondului naţional de dezvoltare a agriculturii şi mediului rural şi al mijloacelor financiare provenite de la partenerii de dezvoltare, care are următoarele atribuţii:

a) gestionează Fondul naţional de dezvoltare a agriculturii şi mediului rural, precum şi mijloacele financiare provenite din partea partenerilor de dezvoltare;

b) examinează cererile de subvenţionare;

c) efectuează monitorizarea postachitare;

d) asigură promovarea măsurilor/submăsurilor de subvenţionare şi a condiţiilor de accesare a acestora;

e) elaborează şi aprobă manuale de proceduri interne;

f) elaborează şi aprobă ghidul solicitantului de subvenţii aferent fiecărei măsuri/submăsuri de subvenţionare;

g) prezintă la organul central de specialitate rapoarte semestriale, până în data de 15 a lunii următoare perioadei de raportare, şi un raport anual, până în data de 15 februarie a anului următor celui de raportare, privind gestionarea Fondului naţional de dezvoltare a agriculturii şi mediului rural şi a mijloacelor financiare provenite de la partenerii de dezvoltare şi asigură publicarea acestora pe pagina web oficială a Agenţiei;

h) publică pe pagina web oficială a Agenţiei lista cererilor de subvenţionare recepţionate şi statutul acestora;

i) elaborează şi aprobă metodologia de verificare a cererilor de subvenţionare în baza analizei riscurilor.

Prin Hotărîrea de Guvern nr. 603 din 14.08.2023, a fost aprobat Regulamentul privind stabilirea cuantumului de motorină din ajutorul umanitar extern, destinat suportului agricultorilor afectaţi de seceta din anul 2022.

1. Regulamentul privind stabilirea cuantumului de motorină din ajutorul umanitar extern, destinat suportului agricultorilor afectaţi de seceta din anul 2022 (în continuare – Regulament) stabileşte modul de determinare a cuantumului cantitativ de motorină destinat compensării parţiale a pierderilor suferite de fermieri pentru recolta anului 2022, ca urmare a înregistrării secetei la culturile de fitotehnie.

2. În sensul prezentului Regulament se definesc următoarele noţiuni:

act de constatare – informaţie cu privire la situaţia excepţională reală ca urmare a înregistrării calamităţii naturale (secetei), constatată şi consemnată într-un document întocmit şi semnat până la 5

octombrie 2022 de către reprezentanţii Comisiei de evaluare a prejudiciului cauzat la faţa locului, precum şi coordonat cu reprezentanţii raionali responsabili de domeniul agricultură şi situaţii excepţionale;

ajutor – cantitatea de motorină pentru compensarea parţială a prejudiciului cauzat culturilor de fitotehnie ca urmare a secetei din anul 2022;

beneficiar – fermier micro sau mic ori instituţie publică a cărei cerere a fost acceptată şi în favoarea căreia a fost emisă decizia de acordare a ajutorului umanitar de către Comisia interdepartamentală pentru ajutoarele umanitare;

culturi de fitotehnie – totalitatea culturilor fitotehnice cultivate în Republica Moldova, cu excepţia rapiţei;

solicitant – fermier micro sau mic ori instituţie publică care dispune şi exploatează teren arabil de până la 1500 ha, ce a fost însămânţat cu culturi de fitotehnie pentru recolta anului 2022 şi a fost afectat de secetă. Noţiunile de „fermier micro" şi „fermier mic" sunt utilizate în sensul prevederilor Legii nr.71/2023 cu privire la subvenţionarea în agricultură şi mediul rural.

10. Cererea de calculare şi acordare a ajutorului se depune de către solicitant, conform modelului din anexa nr.1, la subdiviziunea teritorială a Agenţiei.

11. Informaţia despre data-limită de depunere a cererilor va fi plasată pe paginile web oficiale ale Agenţiei şi ale Ministerului Agriculturii şi Industriei Alimentare.

12. În scopul obţinerii ajutorului, solicitantul trebuie să întrunească următoarele condiţii :

1) deţine în proprietate, folosinţă sau exercită posesiunea asupra suprafeţelor de teren însămânţate cu culturi de fitotehnie pentru recolta anului 2022;

2) a suferit prejudiciu ca urmare a secetei înregistrate în anul 2022 la culturile de fitotehnie.

13. La cererea de calculare şi acordare a ajutorului se anexează următoarele documente:

1) declaraţia pe propria răspundere privind completitudinea dosarului şi veridicitatea informaţiei din documentele prezentate, conform modelului din anexa nr.2;

2) copia extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice sau a certificatului de înregistrare a întreprinderii sau gospodăriei ţărăneşti;

3) certificatul de confirmare, eliberat de autoritatea reprezentativă a administraţiei publice locale de nivelul întâi, conform modelului din anexa nr.3;

4) copia actelor de constatare a pagubelor cauzate de secetă la culturile de fitotehnie pentru recolta anului 2022.

14. Subdiviziunea teritorială a Agenţiei:

1) introduce datele din cerere în sistemul informaţional;

2) examinează şi verifică autenticitatea documentelor prezentate şi corespunderea copiilor acestora cu documentele originale;

3) transmite cererile de calculare şi acordare a ajutorului către Agenţie.

15. Agenţia:

1) verifică datele din dosar;

2) calculează mărimea ajutorului per hectar de culturi de fitotehnie;

3) asigură plasarea pe paginile web oficiale ale Agenţiei şi Ministerului Agriculturii şi Industriei Alimentare a informaţiei cu privire la beneficiarii de ajutor conform anexei nr.4;

4) remite Comisiei interdepartamentale pentru ajutoarele umanitare proiectele de decizii de repartizare a ajutorului umanitar extern.

16. Comisia interdepartamentală pentru ajutoarele umanitare decide pe marginea cererilor de calculare şi acordare a ajutorului, în baza proiectelor de decizii prezentate de către Agenţie.

17. Cererea de acordare a ajutorului umanitar se respinge, dacă:

1) solicitantul nu are calitatea de fermier micro sau mic;

2) solicitantul nu îndeplineşte condiţiile prevăzute la punctul 12;

3) a fost depusă după termenul stabilit prin ordin al ministrului agriculturii şi industriei alimentare.

19. Decizia de respingere a cererii de acordare a ajutorului poate fi contestată conform prevederilor Codului administrativ al Republicii Moldova nr.116/2018.

Astfel, instanța reține că în vederea respectării pct.4 din Regulament, în scopul acordării ajutorului material în motorină solicitanților care a suferit prejudiciu ca urmare a secetei înregistrate în anul 2022 la culturile de fitotehnie și pct.11 din Regulament privind plasarea informației despre data-limită de depunere a cererilor, prin ordinul nr.92 din 25 august 2023 a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, plasată pe paginile web oficiale ale Agenţiei şi ale Ministerului Agriculturii şi Industriei Alimentare, s-a ordonat :

„1.Se aprobă data de inițiere a apelului pentru recepționarea cererilor de stabilirea cuantumului de motorina din ajutorul umanitar extern, destinat suportului agricultorilor afectați de seceta din 2022 - 25 august 2023.

2. Se stabilește termenul limită de depunere a cererilor - 29 septembrie 2023.

3. Prezentul Ordin se publica pe paginile web oficială ale Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare și Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultura.”

În acest context, instanța contată că reclamantul nu a prezentat instanței dovada depunerii cererii de stabilire a cuantumului de motorină din ajutorul umanitar extern, în scopul acordării ajutorului material în urma prejudiciului ca urmare a secetei înregistrate în anul 2022 la culturile de fitotehnie în termenii prevăzuți conform Regulamentul privind stabilirea cuantumului de motorină din ajutorul umanitar extern, destinat suportului agricultorilor afectați de seceta din anul 2022, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.603/2023 și respectiv ordinul nr.92 din 25 august 2023 a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, prin care s-a stabilit termenul limită de depunere a cererilor - 29 septembrie 2023.

La fel, instanța reține că conform punctului 11 din Regulament, s-a dispus ca Informaţia despre data-limită de depunere a cererilor va fi plasată pe paginile web oficiale ale Agenţiei şi ale Ministerului Agriculturii şi Industriei Alimentare, fapt realizat prin emiterea și plasarea ordinului nr.92 din 25 august 2023.

Totodată, potrivit pct.13 din Regulament prevede că la cererea de calculare şi acordare a ajutorului se anexează următoarele documente:

1) declaraţia pe propria răspundere privind completitudinea dosarului şi veridicitatea informaţiei din documentele prezentate, conform modelului din anexa nr.2;

2) copia extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice sau a certificatului de înregistrare a întreprinderii sau gospodăriei ţărăneşti;

3) certificatul de confirmare, eliberat de autoritatea reprezentativă a administraţiei publice locale de nivelul întâi, conform modelului din anexa nr.3;

4) copia actelor de constatare a pagubelor cauzate de secetă la culturile de fitotehnie pentru recolta anului 2022.

La caz, reclamantul nu a prezentat dovada depunerii cererii cu documentele prevăzute în pct.13 din Regulament, motiv din care Agenția nu a emis nici un dosar în vederea stabilirii ajutorului material și nici un ordin privind acordarea ajutorului.

Totodată, instanța constată ca relevante argumentele reprezentantului pârâtului cu privire la faptul că ajutorul umanitar sub formă de motorină a avut un plafon fix, stabilit prin Regulament și aprobat prin

Hotărârea Guvernului nr. 603/2023, care a reglementat atât cuantumul, cât și perioada în care fermierii au putut solicita și beneficia de acest ajutor. Termenul de depunere a cererilor de ajutor a fost clar stabilit între 25 august și 30 septembrie 2023, iar alocarea motorinei s-a făcut strict conform cererilor primite și eligibilității fermierilor, până la data de 31 decembrie 2023, iar statul, prin intermediul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (AIPA), nu mai dispune în prezent de stocuri suplimentare de motorină pentru a răspunde cerințelor sau pretențiilor suplimentare ale fermierilor, inclusiv ale reclamantului. Toate resursele de motorină alocate ajutorului umanitar au fost distribuite conform regulamentului, iar termenul-limită de 31 decembrie 2023 reprezenta ultima dată în care acest ajutor putea fi acordat. Astfel, nu există resurse disponibile în acest moment pentru a satisface solicitările suplimentare, inclusiv cele ale reclamantului, care nu a depus cererea în termenul stabilit și nu a beneficiat de alocarea ajutorului.

Prin urmare, având în vedere faptul că stocurile de motorină au fost deja distribuite și nu există rezerve suplimentare, iar cererea reclamantului nu se încadrează în termenul prevăzut de Regulament, nu există temei legal pentru a solicita o nouă alocare de motorină sau a obține ajutorul umanitar invocat.

În consecință, analizând normele legale în coraport cu circumstanțele faptice stabilite, precum și criticele aduse de către reclamant în susținerea acțiunii, instanța de judecată conchide că nu există temei pentru admiterea acțiunii și emiterea actului administrativ privind acordarea ajutorului solicitat, cerință care urma întemeiată pe procedura legală cu respectarea termenului și respectiv a procedurii stabilite de Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.603/2023. Or, conduita autorității pârâte privind imposibilitatea acordării sprijinului material solicitat de reclamant este în corespundere cu normele legii materiale aplicabile speței, în situația în care reclamantul nu a depus cererea în termenul limită acordat, nu a depus toate actele necesare în vederea creării dosarului și respectiv stabilirii sprijinului material solicitat. Or reclamantul careva probe în vederea îndeplinirii cadrului legal enunțat, nu a prezentat, iar, contrariul nu a fost demonstrat în cadrul procesului de judecată organizat cu respectarea principiilor contradictorialității și al egalității de tratament – ceea ce denotă că temei de admitere a pretențiilor reclamantului nu există.

Instanța nu se expune asupra fiecărui argument invocat de participanții la proces, ținând cont de Avizul nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni, în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei, din care rezultă că, motivarea hotărârii nu trebuie înțeleasă ca necesitând un răspuns la fiecare argument invocat.

Or, potrivit jurisprudenței Curții Europene, pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea trebuie să evidențieze că, judecătorul a examinat chestiunile esențiale prezentate și nu trebuie interpretată ca impunând un răspuns detaliat la fiecare argument (Van de Hurk vs Țările de Jos, 19 aprilie 1994 , pct.61, seria A, nr.288).

În conformitate cu prevederile art. 224 alin.(1) lit. f) Cod Administrativ, instanţa de judecată,

h o t ă r ă ş t e :

Acțiunea de contencios administrativ înaintată de către Petru Prisăcaru împotriva Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, cu privire la obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil referitor la acordarea ajutorului umanitar extern, ***se respinge ca fiind neîntemeiată.***

Hotărîrea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Rîşcani).

Preşedintele şedinţei,
judecătorul Igor Barbacaru